

Mi is a növényútlevél?

MOST, HOGY A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY MIATT VILÁGSZERTE SZIGORÚ KORLÁTOZÁSOKAT VEZETEK BE AZ EMBERI KAPCSOLATTARTÁSBAN, MÉG ÉRTHETŐBBÉ VÁLÍK AZ EU ÚJ NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI SZIGORÍTÁSA, EGYES NÖVÉNYFAJOK BEHOZATALÁNAK TELJES TILTÁSA, ÉS A NÖVÉNYÚTLEVÉL BEVEZETÉSE. A CÉL EBBEN AZ ESETBEN A VÁLLALHATATLAN GAZDASÁGI, KÖRNYEZETI VAGY TÁRSADALMI KÁRT OKOZÓ IDEGENHONOS KÁROSÍTÓK BEHURCOLÁSÁNAK A MEGELŐZÉSE.

Az új, 2019 decemberében életbe lépett rendszerben a fogyasztókhoz jutó növényeket és növényi termékeket, illetve a faanyagot, talajt és szaporítóanyagot tekintik nagy kockázatúnak. A növényegészségügyi vizsgálati rendszer azok importjára, exportjára, valamint unión belüli termelésére és forgalmazására is kiterjed. A kockázatos termékekre kettős védelmi vonal lép életbe, a külső határon az import ellenőrzése, az unión belül pedig a növényútlevél-rendszer működtetése. Zárlati károsítóknak nyilvánították azokat az elfogadhatatlan gazdasági, környezeti és társadalmi károkat okozó fajokat, amelyek még nincsenek az EU területén, vagy csak korlátozottan jelentek meg. Nemcsak a fertőzött termékekre, hanem a fölbukkanásuk területére is szigorú korlátozó intézkedések vonatkoznak. Új elem a rendszerben a vizsgálatköteles nem zárlati károsítók köre, amely 207 károsítót sorol föl. Nem kerülhet forgalomba azokkal fertőzött termék.

A növényútlevél azt bizonyítja, hogy a tétel megfelelő a vonatkozó növényegészségügyi követelményeknek. Jól látható, olvasható, megváltoztathatatlan és tartós kell, hogy legyen. A növényútlevél

szerepelnie kell az uniós zászlónak kék alapon sárga csillagokkal vagy fekete-fehérben, a „Plant Passport” föliratnak, a növény nevének (A), a kiállító ország kódjának és a termelő/forgalmazó regisztrációs számának (B), a termelő által megállapított nyomon követési kódznak (C), valamint a származási ország kódjának (D). Faiskolában, szőlőiskolában, illetve ahol certifikációs rendszer működik, a címke egyben növényútlevél is.

Nem kell növényútlevél a végfelhasználónak értékesített áruk esetében, kivéve a távértékesítést, a védett zónában való értékesítést, illetve a szőlő, gyümölcs szaporítóanyagot és a vetőburgonyát.

A termékgorgalomban is tartós tilalom vonatkozik a bizonyítottan kockázatos termékekre, mint a citrusfélék vagy a szőlő, ezek nem érkehetnek az unión kívülről, viszont felsorolnak öt gyümölcsöt, ami korlátozás nélkül érkezik az EU-ba: ananász, banán, datolya, durián és kókusz. A határellenőrzés a magánszemélyekre is vonatkozik, tilos az unión kívülről bármilyen növényi terméket, növényt, magot, szaporítóanyagot, földet behozni.

H. Cs.

